

Beretning

Så er endnu et år rindt ud og utroligt at vi allerede skal skrive 2025 og dermed er vi et kvart århundrede inde i dette årtusinde og tænker man lidt over det, så er der jo sket rigtig meget de seneste 25 år også i fugleverdenen.

Hvad skal 2024 huskes for set i "fugleperspektiv", for der sker jo helt sikkert spændende og interessante ting hvert eneste år:

En af dem var da Vestjylland blev beriget med en helt ny fugleart for Danmark, idet et par lokale fuglekiggere havde held af at finde en Sortbrun and i Skjern enge. Den blev kun set 18. + 19. marts. Arten er nordamerikanske og er set i flere andre europæiske lande også.

Sortterne projektet ved Vest Stadil fjord og Husby sø havde her i sin nu 7. sæson med udlagte flåder på de 2 lokaliteter sin hidtidige bedste ynglesæson, idet der ved Husby sø var 4 ynglepar og ved droneovervågningen 23, juni var der på de 3 af flåderne 3 + 3 + 2 unger, hvilket er den største kendte ynglesucces i Vestjylland siden 1992, hvor der var dobbelt så mange ynglepar. At der kommer 8 unger på vingerne i 2024, giver en vis optimisme på Sortternernes vegne her i landsdelen.

Fuglene

En trækkende Gråsejler over Nørre Snede 25.11. er sent og tillige det første fund i lokalafdelingens område, hvis den bliver godkendt af SU. Arten er set omkring 50 gange i Danmark, oftest på træksteder.

Buskrørsanger blev 13.6. hørt og set ved Vest Stadil fjord, hvilket er første fund af arten i det vestjyske nogensinde.

Amerikansk Sortand blev i perioden fra 30.9 – 7.10. registreret ved hegnet på Holmsland klit. Arten er udgået af SU listen fra 2023 og dette er det første helt sikre fund i Vestjylland, som også er foto dokumenteret.

Nordsanger 15.10. til 24.10. ved Haurvig øst er en af de sjældne sangere, som blev set af rigtig mange ornitologer. Arten er kun set 11 gange i Danmark, hvoraf de 4 har været her i Vestjylland, hvor seneste fund her var i 2014. Første fund af arten for landet var på Tipperne tilbage i 1996.

I 2023 havde vi 3. registrering af Slangeørn i Vestjylland hvor en fugl opholdt sig på Borris hede i knap en måned. I 2024 gentog dette sig "godt og vel" må man sige. Fra 2.6. til 12.8. kunne der således ses Slangeørn på Borris hede og fra 25.7. og frem var der endda 2 fugle!

SU og andre interessante fund i 2024:

Halsbåndtroldand er efterhånden næsten fast inventar efterår/vinter i Skjern enge/Hegnet på Holmsland og er set af rigtig mange i 2024.

To Kohejre er set i Vestjylland: 1 Vest Stadil fjord medio maj og 1 langtidsstationær fugl Skjern enge / Øster Hestholm / Vostrup hede fra 1.10. og året ud. Kohejre blev også set i en lang periode i 2023, så måske en art der er ved at blive mere almindeligt forekommende i Danmark?

Lille Fluesnapper 15.10. Fjand. Ikke en fugleart der observeres så tit i Vestjylland. Sidste iagttagelse var i 2019 og forrige i 2017.

Sort Ibis 1 Øster Hestholm 22.5., forrige fund var af 5 fugle i 2022.

23 Havørne blev spottet/optalt ved Lønborggaard/Hestholm 14.12. – det må være lokalafdelings rekord for arten 😊 I øvrigt rigtig mange observationer af Havørne i det vestjyske.

Øvrige:

- 3 - 4 Aftenfalk blev observeret medio maj, samt et par stykker primo september.
- Mellem 15 og 20 forskellige Steppenhøge set rundt omkring i Vestjylland. En del fine fotos på DOF-basen af bl.a. adulte hanner.
- Op til 3 Tredækkere ved Gødel kanal syd for Bjålum klit i august/september.
- 500 Brushøns, Værnengene og 305 Holmen, Thorsminde er pænt stort rastetal
- Op til 4 Hedehøge på Borris hede – juni til august
- Hvepsevåge 71 n 14.5. Nørre Snede
- Perleugler hørt i Gludsted og Ulfborg/Pallisbjerg plantage
- Savisanger ved Sønder Lem vig og Tarm kær, samt 1 1K ringmærket ved Indfjorden

Og ynglefuglene:

Spurveuglerne, som ynglede for første gang i Danmark i Gludsted plantage blev hørt syngende i perioden fra 17.2 til 12.4. Der blev ved enkelte lejligheder hørt 2 fugle, men der desværre ikke konstateret ynglende fugle i 2024. Området omkring rede stedet i 2023 blev afspærret af Naturstyrelsen, så de små ugler kun have området i fred.

Vendehals – I alt 21 – 24 par registreret i DOF-basen i 2024, heraf 9 par på Borris hede og 6 – 8 par Oustrup hede.

Plettet Rørvagtel – 14 – 17 par er pænt for Vestjylland, bl.a. 3 – 5 par i det nye lavbundsprojekt ved Nr. Vosborg enge.

Sølvhejre, 15 par ved Skærum møllekolonien, samt 1 - 2 par ved Krogshede.

Høje Sande var med 438 par Skestørke den suverænt største ynglekoloni i Danmark i 2024, men også den største forsamling af ynglepar nogensinde her til lands. Høje Sande har huset mere end 200 par hvert af de seneste 6 år, ingen andre kolonier af Skestørke herhjemme har været over det antal. Der var end videre 7 ynglepar på Venø og 1 – 3 par Sandøen, Felsted odde.

18 – 23 par Sortstrubet Bynkefugl optalt på den sydlige del af Holmsland klit.

Sangsvane parret ved Bøllingsø fik 3 unger på vingerne i 2024.

Medlemmer

Vi har en mindre nedgang i medlemstallet i 2024, men generelt er niveauet stabilt, nogle år går det lidt op og andre lidt ned.

Vi lander på 610 mod 619 ved forrige årsskifte, når Husstandsmedlemsskabet tælles dobbelt. Husstands- og Ørneklub er steget med henholdsvis 2 og 1, mens Juniormedlemsskaber er uændret, så faldet ligger i gruppen "Medlem".

Udover tallene i oversigten, kan det også nævnes at vi i Husstandsmedlemsskaberne har i alt 19 sekundære medlemmer og lige så 3 Junior + Ørneklubben. End videre er der 19 i det vestjyske, som bidrager fast til Fugleværnsfonden.

Medlemstype	DOF-Vestjylland	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
M1 + M4 + M51	Medlem	459	471	463
M13 + M53	Hustandsmedlem	65	64	63
M2 + M52	Juniormedlemsskab	8	8	9
M-ØK	Ørneklubben	13	12	10
I alt		545	555	545

I alt er der flest medlemmer bosiddende i Herning kommune med 143, efterfulgt af Holstebro med 130. Postnummer 7500 Holstebro har 86 medlemmer og 7400 Herning har 81 og så er der et spring ned til 6950 Ringkøbing med 45.

Aktiviteter

Generalforsamling blev afholdt 30 januar i Aulum. 37 medlemmer deltog. Udover selve beretningen, økonomi og valg til bestyrelsen var der en snak om vigtigheden af Ørneklubbens aktiviteter, Hugstplaner i statsskovene og DOF-Vestjyllands Facebook side. Efter generalforsamlingen var der 2 indlæg om Punkttælling og Sortterneprojektet.

Ørnens dag, afholdes den sidste søndag i februar og vanen tro så blev arrangementet atter afholdt ved pumpestation i Skjern enge, som er lokalafdelingens mest sikre ørne lokalitet. 15 doffere og Ørneklubfolk hjalp til med at finde i alt 9 Havørne, så de 50 – 60 voksne og 4 børn, som mødte op på dagen, fik fuld valuta for besøget. TV2 var også forbi og viste et indslag om aftenen.

Fuglekurser, Der blev inviteret til et Vadefuglekursus efter sommerferien, men desværre var der ikke nok tilmeldte denne gang, så det blev ikke til noget i 2024. Det kunne være fint at få et fuglestemmekursus sat i værk, men vi mangler nogen, som har lyst til at være underviser- Har du lyst så giv os et praj, så skal vi nok hjælpe kurset i gang.

Ture og møder

Det blev også til et fint og alsidigt tur- og møde program i 2024 og på DOF-Vestjyllands hjemmeside kan man læse mange fine referater fra årets almindelige fugle og seniorture.

Der var mellem 7 og 21 deltagere på årets ture, som jo afholdes i alle årets måneder og derfor nogle gange kan være udfordret af vejrets luner. Turene var fint spredt rundt i landsdelen til gode vestjyske fugle lokaliteter, som Værnengene, Skjern enge, Vest Stadil fjord, Bækbygaard strand, Nissum fjord, Vesperne, Harboøre tange, Geddal enge og Sdr. Lem vig m.fl.

Mødeaktiviteten bestod i 2024 af Generalforsamling og Årets Ornitologiske oplevelser, samt et julemøde for seniorer i Sevel, hvor der først var hygge og dernæst en fugletur til Stubbegaard sø og Geddal enge. 18 deltog således i årets sidste aktivitet.

Ørneklubben, har 14 medlemmer i det vestjyske. Af aktiviteter i 2024 kan nævnes stand på Ørnens dag og Landskuet i Herning, samt ture til bl.a. Vest Stadil fjord og Vind hede.

”Årets ornitologiske oplevelser” blev 2024’s tilløbsstykke i DOF-Vestjylland regi, idet hele 65 var mødt op her i Aulum først i december. Der var i alt 7 varierede indlæg om: Sjældne fugle og oplevelser i Danmark med sjældne sangere og Sortterne i Vestjylland, En tur til Vadehavet, Oustrup hede, lokalafdelingens bustur til Langeland, Måger i Vestjylland og sjældne rovfugle på Borris hede denne sommer, DOF-Vestjyllands årshjul og afsluttende med et stemningsindslag fra en tur til Kreta underlagt musik og med Elenorafalke, Stendrossel og skildpadder. Så er sikker på de mange fremmødte kørte mætte og tilfredse hjem fra en hyggelig aften med DOF-familien 😊

I 2024 var der igen **medlemstur** med overnatning, efter nogle års pause. Turen gik sidste weekend i september til Langeland med bus med 44 deltagere og overnatning på Rudkøbing skudehavn. De besøgte lokaliteter lå hovedsageligt i den naturskønne sydlige del af øen, kendetegnet ved hat bakker og gode fugle og naturlokaliteter, hvoraf flere er ejet af Fugleværnsfonden. Tryggelev nor, Nørballe nor, Kelds nor, Gulstav mose, Fakkebjerg og Dovns klint var nogle af dem. Årstiden taget i betragtning kunne der godt have været en del fugletræk, men ikke helt optimale vindretninger i dagene forinden, gjorde at det ikke blev det helt store i den retning, men det på trods, så var der mange fine fugleoplevelser for turdeltagerne, så bestemt ros til arrangørerne for en rigtig god tur.

”Tårnenes dag” afholdtes i 2024 efter normal koncept, som landskamp med ”Finland og Sverige”. Der var igen 2 vestjyske ”tårne” med ”Vest Stadil fjord” og ”Værnsande-tårnet”. Dagene forinden havde budt på østlige vinde, men denne lørdag blev det til lidt regn og let sydvestlige vinde og vejret jo har en del indflydelse på hvor mange fuglearter som ses. Man bliver jo lidt imponeret hver gang man deltager, da det jo er utroligt, at man rent faktisk kan se så mange arter, som det er tilfældet, blot ved at være nogle stykker, som står i ”samme tårn” i 8 timer. Vest Stadil fjord spottede 78 arter, hvilket var bedste resultat de seneste 5 år, mens ”Værnsande-tårnet” nåede 70 arter. Verdens ende, Skagen vandt den danske konkurrence med 105 fuglearter og Gulstav mose blev bedste rigtige fugletårn med 95 arter. Vinderen blandt alle ”tårne” var et finsk tårn ”Pyhäjoki Parhalahti fishing harbour”, som ligger mellem Kokkola og Oulo kom op på ikke mindre end 122 arter, hvilket er det højeste antal nogensinde, i de godt 30 år konkurrencen er gennemført.

Fugleregistrering

Registreringer i Dofbasen 2024 for DOF Vestjylland og de foregående år. Tallene viser i 2024 en tilbagegang på ca. 10 % i forhold til 2023 der var rekordår.

År:	Antal obs.:
2024	128.013
2023	142.891
2022	129.013
2021	134.797
2020	129.326
2019	90.460
2018	74.349
2017	58.699
2016	56.471
2015	58.494

Flest observationer i 2024 har Knud Christensen med 7801 obs. 29 brugere har mere end 1000 obs, 147 brugere har mere end 100 obs og 430 brugere har mere end 10 obs. I alt er der 779 aktive brugere i 2024. De tilsvarende tal for de foregående år er:

	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Max obs	4364	5330	11008	15409	8590	11420	7801
>1000 obs	8	10	30	32	29	31	29
>100 obs	88	97	127	135	139	151	147
>10 obs	201	280	395	394	388	445	430
Aktive brugere	342	542	729	719	725	761	779

Traditionelt registreres flest fugle i områderne langs vestkysten og sådan er det stadig. Hvor mange der registreres, afhænger af hvor mange fugle der er, hvor megen tid der bruges på at obse samt af områdets størrelse og variation. Nedenfor ses 8 eksempler på større områder, der tilsammen udgør næsten 48 % af alle obs i det vestjyske:

Områder	Obs 2024	Arter 2024
Borris Hede (IBA)	7566	152
Bølling sø (L)	2639	122
Geddal Enge og Sønderlem Vig (IBA)	10719	180
Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø (IBA)	2111	159
Herning By (SO)	3862	161
Skjern Å-dalen (IBA)	18240	194
Stadil og Vest Stadil Fjorde (IBA)	2530	168
Tipperhalvøen (3xL)	13713	183

IBA = Important Bird Area. L=Lokalitet i dofbasen. SO=større område i Dofbasen.

I Dofbasen er der gennem årene oprettet 2110 lokaliteter i DOF Vestjyllands område. Heraf er der 155 lokaliteter lukket for indtastning. Pr 09-09-2024 fik vi fra Fuglenes Hus oplyst der i Vestjylland er 102 lokaliteter uden observationer.

Sortterne projektet,

2024 er den 7. sæson i DOF-Vestjyllands Sortterne-projekt og blev det hidtil mest succesrige år 😊

23.6. blev en rigtig god dag, idet Ole Amstrup var ude med lokalafdelingens drone og efter at der 1.6. var 4 rugende Sortterner på de store rede flåder, optaltes der på denne dag 3 par med henholdsvis 3 + 3 + 2 unger. 2 unger pr. par i en delbestand er måske DK rekord og giver virkelig håb for, at vi er på rette vej!

Dette forår var våd og blæsende og vi var meget overrasket over at resultatet blev så flot, men alt er lykket for ternerne i 2024. Ankomst til normal tid og da der var aktivitet i flådeområdet fra start, er de ret hurtigt blevet etableret, har dannet par og fluks gået i gang med at yngle/ruge.

Både i 2023 og 2024 er Sortternerne set nær flåderne ved Husby sø, så snart de er ankommet fra vinterkvarteret og tænker det er temmelig gunstigt, at de nu har et sikkert sted at yngle og de dermed ikke flyver rundt og prøver lidt til nær Hættemåger eller små knolde eller andre mere risikable rede steder i såvel Vest Stadil fjord, som Husby sø, men i stedet ved, at det er ved rede flåderne i Husby sø det sker, idet dette var den tredje sæson i træk på samme sted.

I øvrigt havde vi sidst i april ved flådeudlægningen i Husby sø, TV2-Midtvest med og det afstedkom et ret fint naturindslag i 19.30 nyhedsudsendelsen aftenen efter på omkring 4 minutter.

Så alt i alt et rigtigt positivt år for DOF-Vestjyllands "Sortterne-projekt.

Storkegruppen Vestjylland holder fortsat øje med storkene i landsdelen. Vi havde for 6. år i træk en beboet rede i Flynder nær Bækmarksbro, men desværre kom der heller ingen mæge i 2024 og derfor brugte "Kjeld", som i øvrigt allerede ankom 6. marts, sommeren på at fabricere sin helt egen rede på gården Nørre Holmgård ikke så langt fra den TV2 web overvågede rede, som har været benyttet de tidligere år. Kjeld blev sidst set 28. august og blev således både første og sidste stork i Vestjylland i 2024.

Udover Kjelds rede var der yderligere et rede besøg af Hvid Stork i Vestjylland, idet reden i Lønborg fra 3.5 til 4.5. havde et par overnattende storke. Denne rede står ret godt nær Lønborg kirke og blev med hjælp fra DOF-Vestjylland opsat i 2009 og er med jævne mellemrum siden blevet opdateret med rede materialer. Der er flere gange set overflyvende storke her, men det er første gang så vidt vides, at den har været betrådt af storke.

Årets største storkeflok i Vestjylland var 10 ved Mogenstrup/Karstoft syd for Skive 30.4 – 3.5. og 8 ved Sønder Vium 6.5., som sandsynligvis var nogle fra førstnævnte flok på vej sydover.

Interessanteste iagttagelse i Vestjylland var et besøg af "superstorken Findus", som blev født i en rede Broderup i Sønderjylland i 2021, hvor den fik påmonteret en gps sender og derfor har man kunnet følge dens færden. At den blev berømt i storke kredse, skyldes at det er den første dokumenterede stork nogen sinde, da den i sit 2. kalenderår trak til Afrika ad øst ruten over Israel og Sinai halvøen, men returnerede til Europa ad vest ruten over Gibraltar til Spanien.

17. juni var Findus på rundtur i Vestjylland, idet man via gps-senderen kan se at den er fløjet over Herning fulgt Storåen og har været over Mejrup og Holstebro til Bur/Idum og derefter returneret via bl.a. Aulum. Findus er registreret på DOF-basen i Vestjylland, idet 7490GTA, denne dag så en stork i Hodsager.

Desværre er "Findus" ikke mere, for i august blev den trafikdræbt, da den blev ramt af en lastbil nær Jalm i Schleswig-Holstein og var død på stedet.

Antallet af ynglepar i Danmark faldt fra 10 i 2023 til 8 i 2024, men antallet af beboede reder var uændret, idet der var 4 reder med enlige storke mod 2 i 2023. I alt 15 unger blev flyvefærdige mod 16 året før.

Igen i 2024 var der mulighed for at deltage i "**Boligbirding**", som er en konkurrence lokalafdelingerne i DOF tilbyder vores medlemmer. Konkurrence går ud på at spotte de fuglearter, som kommer forbi ens matrikel i perioden fra 1. januar til 30. juni og registrere dem i henholdsvis DOF-basen og på et DOF-Vestjylland Excel ark beregnet til formålet, som så tæller deltagernes indtastninger sammen og herefter automatisk bliver overført til landsskemaet, hvor man kan se hvad alle deltagere har indtastet, ens placering samlet osv.

Antallet af deltager ligger i Vestjylland ret stabilt, i 2024 var der som året før 23 deltagere. De 2 bedste resultater i det vestjyske nåede henholdsvis 123 og 117 forskellige fuglearter. I alt blev der set 157 fugle arter af deltagerne i vores landsdel. 310 deltog på landsplan og Fyn var med 55 deltagere den lokalafdeling hvorfra der var flest.

For **punkttællsesæsonen 2024** er der i alt gennemført 54 punkttællinger, hvilket er et fald fra 62 tællinger i 2023 på 9 tællinger. Som skemaet viser er det vintertællingerne, som folk har fravalgt med et jævnt fald gennem 4 år. På landsplan viser antallet af vintertællinger desværre samme tendens.

Tid	Vinter		Tidlig yngle		Sen yngle		Nattælling	
År	I alt DK	Dof Vest	I alt DK	Dof Vest	I alt DK	Dof Vest	I alt DK	DOFVest
2021	396	32	156	8	451	38	33	4
2022	371	27	180	7	450	31	54	6
2023	338	22	198	6	451	29	56	5
2024	281	12	198	9	422	28	52	5

Lokalforeningen mangler punkttællere i vores syd og sydøstlige del af DOF Vestjylland. Ellers pæn fordeling, som DOF ønsker det i lokalforeningerne.

Det er med glæde vi ser, at vi har en trofast, men også aldrende flok af punkttællere. Men med beklagelse er nye og yngre punkttællere svære at få på banen. På den måde ser fremtiden noget sort ud selvom vi gentagne gange har fremlagt vigtigheden af punkttælleaktiviteten. Med den nye app er det blevet endog meget nemmere at planlægge og gennemføre punkttællinger.

På DOFs hjemmeside kan man finde alt om hvordan man skal forholde sig og ellers har vi også en lokal koordinator – Agner Svenstrup, som man kan spørge til råds.

Spontantællinger har vi ikke opgørelse på.

5 steder i de vestjyske er der **tællegrupper**, som med jævne mellemrum optæller lokaliteten og registrerer fuglearterne i DOF-basen: Skjern enge, Nissum fjord, Naturbydelen Ringkøbing K, Gjellerup enge og Storå folkeskov. I alt er omkring 40 medlemmer aktive i grupperne.

Stoubæk krat blev, som bekendt købt af Fugleværnsfonden i 2023. 14. marts var der arrangeret en tur rundt i Stoubæk krat for DOF-medlemmer, som kunne tænke sig at hjælpe til som frivillige i Fugleværnsfondens 25. reservat. Dagen bød på information om Fugleværnsfonden, samt en rundtur i reservatet.

Op mod 20 har meldt sig til frivillig gruppen og ønsker derved at være med i arbejdet de kommende år med vedligehold og øvrige tiltag som skal sættes i værk. Ole Olesen har lovet at være tovholder for de frivillige og koordinere med Fugleværnsfonden, om de ønsker for området der kommer hen ad vejen.

3. april blev der kaldt til samling for den første arbejdsdag i arbejdsgruppen og målet var at få fjernet et hegn omkring en nyplantning på arealet. 400 af 500 meter vildthejn inklusive stolper mv. blev klaret på dagen.

Stoubæk krat, som har et areal på 70 hektar blev officielt indviet d. 17. juni af formand for Miljø, infrastruktur og naturudvalget i Herning kommune John Thomsen. Fra Fugleværnsfonden bød Thomas Færgemann velkommen og ligeså holdt også formand Martin Iversen en tale om FVF og fondens seneste erhvervelse Stoubæk krat, som har nogle andre naturtyper end de fleste af de øvrige reservater.

DOF-Vestjylland

I 2024 afholdtes 10 bestyrelsesmøder og som tidligere år, var der i april besøg af "kommunekontakterne", i oktober af "Ørneklubben" og i november var det med lokalafdelingens kontakt til Hovedbestyrelsen Egon Østergaard. Et af bestyrelsesmøderne blev afholdt i forbindelse med en ekskursion til lokalafdelingsgrænse områderne i den sydlige del af Ikast-Brande kommune, som Søren Jepsen og Gert Thorhauge Andersen havde planlagt.

DOF-Vestjylland deltog med fuldt mandskab til årets 2 **Repræsentantskabsmøder**, hvor forårsmødet blev afholdt på Sørup Herregård ved Ringsted, med DOF-Vestsjælland som vært, samt efterårsmødet på Dalum landbrugsskole. På sidstnævnte blev vi forelagt at DOFs 2024 ikke økonomisk havde levet op til budgettets forudsætninger, hvilket så afstedkommer besparelse, som bl.a. gør at alle indvilligede i, at det sædvanlige tilskud til lokalafdelingernes drift, de kommende 3 år bliver væsentligt reduceret.

På **DOF-Vestjylland.dk** var der i gennemsnit 3 artikler at læse pr. måned og derudover kan der under fanen "turreferater" læses om fugleoplevelserne fra de enkelte ture. I 2024 er der også kommet en ny fane "Naturpolitik", hvor vi vil forsøge at fortælle mere om de sager lokalafdelingen arbejder med.

Der er udsendt 8 **Nyhedsbreve** i 2024. Brevene er åbnet af 60,1 til 66,2 % af de cirka 565 abonnenter og det må jo siges at være ganske godt.

7 gange i løbet af året er der sendt **Velkomstbrev** ud til i alt 24 nye medlemmer, som derved får information om deres lokalafdeling i forbindelse med de har indmeldt sig i DOF.

DOF-Vestjyllands Facebook side, som er åben for alle, der interesserer sig for fugle og natur i Vestjylland har pt. 1205 medlemmer. Siden er rimelig aktiv omkring opslag og det er fint. Ture og arrangementer i lokalafdelingsregi bliver oplagt her, fuglefotos og oplevelser er der også ofte og vi håber I alle vil hjælpe med til at have en god side, hvor indholdet tilstræbes at være relevant for fugle og naturen i Vestjylland, det er i hvert fald det os administratorer, håber på den ved bliver med at være.

Natur og Miljø – aktiviteter

De naturpolitiske opgaver

DOF ønsker at DOF's lokalafdelinger skal deltage i diverse bestyrelser udvalg mm vedr natur, miljø og klima, som nedsættes af ministerier og kommunalbestyrelser.

DOF Vestjylland er repræsenteret/deltager i:

VE-projekter

Nationalparkbestyrelserne

Kystvandråd

Lokal Grønt Netværk (GT), der i støtter DN's repræsentanter i Den Lokale Grønne Trepert

Grønt Råd (kommunerepræsentanter)

DOF har oprettet DOF netværksgrupper for følgende naturpolitiske opgaver:

VE-anlæg

Naturnationalparker

Grøn Trepert

Netværksgrupperne informeres om DOF's holdninger og politikker, diverse relevante undersøgelser, ny viden mm. DOF's lokale repræsentanter udveksler synspunkter, referater mv.

ML deltager i følgende naturpolitiske udvalg/ bestyrelser / netværk i RSK og DOF Vestjylland:

VE-anlæg i RSK (fra 2023 -)

VE-anlæggene på land ligger i kommunalt regi. Der blev indsendt 27 projektansøninger og 6 af dem er i bearbejdningsfasen. Vi er med i et uformelt grønt VE-netværk "Grønne Rødder" med DN, DOF, SÅS, DJ og FR. Netværket fremlægger i fællesskab vores ønsker og krav til øget biodiversitet, beskyttelse af naturen og dyrelivet i VE-projekterne overfor RSK og projektudviklerne. DOFV fokuserer primært på VE-projekter med "fugl i".

Lokalafdelingen har især haft fokus på VE-projektet i Stoustrup, hvor der på kanten af Skjernådalens og området mellem N2000 områderne Skjern Å, Omme Å og Borris Hede ønskes opsat solceller på ca 1000 ha, og opsætning af 13 vindmøller og solceller på 1600 ha i Hemmet- Sdr Vium, hvor noget af arealet grænser op til Lønborg Hede.

Der har været afholdt i alt 6 møder med henholdsvis projektudviklerne og den lokale VE-gruppe "Grønne Rødder". Møder om VE-projekterne med kommunen er foregået i Grønt Råd regi. Derudover har vi fremsendt hørings svar til Havvindmøllepark Nordsøen 1.

DOF centralt har også nedsat en VE-gruppe, hvor Kristian Tikjøb Olesen og Marianne Linnemann er de vestjyske repræsentanter. Kristian har også arbejdet meget med VE-anlæg af forskellig art i Lemvig kommune.

Kystvandråd for Ringkøbing Fjords Vandopland (ultimo 2024 -2027)

Efter at rådet havde fuldført sit arbejde i 2023 med forslag til vandområdeplanerne for 2021-2027 har rådet ligget i dvale. I slutningen af 2024 blev der indkaldt til møde i forbindelse med rådets opgaver som led i Den Grønne Trepert. Opgaven var på det tidspunkt ikke fastlagt fra ministeriets, men arbejdet startes op i begyndelsen af 2025 til og med 2027. DOF's opgave er at arbejde for at vandmiljøet forbedres uden at forholdene for fuglene forringes og komme med forslag til øget biodiversiteten i de tiltag der tages i anvendelse for at forbedre vandmiljøet.

Vedrørende **Grønt råd** kommer her en lille status på hvordan det kører i de forskellige kommuner, bl.a. ud fra referatet fra årets møde med repræsentanterne fra de enkelte kommuner:

Herning kommune – repræsentant Flemming Thomasen

Herning afholder "Grønne Råds møder" 4 gange årligt og at rådet er velfungerende og velkommunikerende. Dagsordenen har alle medlemmer af rådet mulighed for at fremsætte. §3 afgørelser og andre sager om evt. overtrædelser af frednings sager bliver fulgt op af tilsyn og håndhævet.

Holstebro kommune – repræsentant Agner Svenstrup

Holstebro har afholdt 2 møder i det forløbne år og ingen ekskursioner. Rådet er velfungerende og velkommunikerende på møderne. Herimellem hører vi intet og nytteværdien af medlemmerne udefra er lille. Mødepunkterne er præget af kommunens stolthed og udfordring, Nissum Fjord, hvis tilstand er ringe. Vi er orienteret af Søren Berg Aqua Silkeborg om fiskeriforsøg siden 2017 samt om Storå-komitéens Helhedsplan for Storå-oplandet. Planen hermed er, at forbedre Storåens vandføring, hydrologi, CO₂ reduktion med lavbundssprojekter, samt sidst men ikke mindst en mindsket næringsstoftilførsel til Nissum Fjord.

Ikast-Brande kommune – repræsentant Bo Fabech

Bo Fabech har i 2024 afløst Bo Daugaard. I maj var der indbudt til et møde om ”strategi og arealanvendelse i Ikast-Brande kommune” og der har også været et Dialogforum møde i juni med besøg ved et å-restaureringsprojekt ved Karstoft å og Brogård bæk, hvor kommunen fortalte om arbejdet med at genslynge og restaurere en 6 km. lang strækning.

Lemvig kommune – repræsentant Kristian Tikjøb Olesen:

Lemvig afholder 2 møder/år. Såvel politikere som Teknik og Miljømedarbejdere deltager. En af de større sager, som har været drøftet omhandler Gjeller Odde, som er Natura 2000 område, men her på trods anvendes til skydeøvelser og hundetræning for jægere. K.Ti. sidder nu med i 3 udvalg, som forsøger at ændre denne aktivitet.

Ringkøbing-Skjern kommune – repræsentant Marianne Linnemann:

Rådet har holdt 3 møder i 2024. Der har især været fokus på og diskussion om kvalitetens af de nye N2000 Handleplaner, oprettelse af et Biodiversitetsråd, kommunens VE-politik og VE-ansøgningerne og Grøn Trepert.

Struer kommune: - repræsentant Svend Aage Knudsen

Der er afholdt 3 møder i indeværende år. Møderne afholdes oftest som envejskommunikation. Biodiversitet diskuteres og skulle gerne ende ud i et bilag med kommunens biodiversitetspolitik. Studieture og landskabsbesøg er gennemført. Fremover har kommunen lovet at udsende mails om kommunale sager undervejs i stedet for allerede afgjorte sager,

I 2024 blev der kun gennemført et enkelt dialogmøde med **skovdistrikterne**, hvor vi normalt har haft 3, med henholdsvis NST-Vestjylland, NST-Blåvandshuk og NST-Søhøjlandet. NST-Vestjylland mødet blev udskudt til begyndelsen af januar i indeværende år og mødet med NST-Blåvandshuk blev også udskudt, men er fast sat til ultimo februar. På mødet med NST-Søhøjlandet var der bl.a. Spurveugle og Hugstplaner på dagsordenen. Hugstplaner på gis baserede kort virker rigtig godt og vi har i DOF-Vestjylland fået tilsagn fra adskillige medlemmer til at være med i arbejdet med at registrere og videregende oplysninger om rede og spætte træer til skovdistrikternes kontaktpersoner. Går du ofte tur i statskovene, så er du meget velkommen til at være med til at hjælpe med denne opgave.

I foråret 2024 kom der igen gang i **Naturnationalparkerne** og DOF-Vestjylland skulle indstille kandidater til de nye bestyrelser for NNP-Stråso, NNP Husby klitplantage og NNP Nørlund plantage og Harrild hede. Lis Helles Olesen er nu vores repræsentant i NNP-Stråso, Kirsten Henriksen i NNP-Husby klitplantage og Marianne Linnemann i NNP -Nørlund plantage og Harrild hede. Efter udpegningen af repræsentanterne, blev der indbudt til et fælles møde for alle naturnationalparkerne i Danmark og efterfølgende er der også afholdt bestyrelsesmøder i alle 3 vestjyske parker mindst en gang. I bestyrelserne snakkes der en del om hvordan der skal hegnes og eksempel vis i NNP-bestyrelsen for Nørlund Plantage og Harrild Hede har der været stor opbakning til et forslag til faunalommer, herunder hensyntagen til friluftslivet i faunalommerne.

Vi har ligeledes oprettet en netværksgruppe i DOF-Vestjylland for at koordinere og hjælpe hinanden med arbejdet i de 3 NNP. Det er en spændende proces og interessant at se hvordan naturnationalparkerne udvikles i årene frem.

Afslutning

2024 blev igen et år med mange aktiviteter af forskellig art og i det nye år er vi allerede godt i gang med spændende ting som:

- Grøn trepart, hvor vi er ved at køre støttegrupper i gang i forhold til de 3 vandoplande i Vestjylland: Ringkøbing fjord, Nissum fjord og Limfjorden
- Projekt Ålandet, som er et spændende naturprojekt omkring Skjernå
- Vi skal i gang med at registrerer ynglende måger og terner i det vestjyske i 2025 og 2026 og det vil efterfølgende blive interessant, at sammenstille disse tal med Ringkøbing Amts fugleliv rapport nr. 3 "Status for ynglebestande af måger og terner i Ringkøbing amt", som netop blev optalt for 40 år siden i 1985 + 1986.

Generelt har vi i DOF-Vestjyllands bestyrelse ikke mange udskiftninger, så det må være "et forholdsvis attraktivt job" at deltage i, om end det hele er frivilligt arbejde. Det at være med til at tage stilling til mange forskellige "natur- og fuglespørgsmål" af forskellig karakter som kommer til hen over årene og handle efter de fælles beslutninger, som der aftales på møder, dels i bestyrelsen, men også i udvalg og i samarbejde med foreningens medlemmer, i forhold til DOF centralt/repræsentantskabet, i turudvalg, med kommunerne, i naturstyrelsen, i forbindelse med forskellige projekter som Punkttælling, Tællegrupper med videre.

Vi tager stilling og drøfter mange ting i løbet af et år på bestyrelsesmøder mv. og qua naturinteressen så kommer de fleste også ud i den friske luft, for at kigge efter det vi jo holder allermest af i denne forening: Fuglene og deres levesteder.

Ingen er udødelige og dog 😊. Jeg er en af dem der holder af statistik og derfor kan det konstateres, at her med udgangen af 2024, hvor Ole Amstrup har valgt ikke at genopstille, sætter vi en rekord, som bliver meget svær at slå: Bestyrelsens 9 medlemmer har tilsammen siddet i DOF-Vestjyllands bestyrelse i 116 år, hvilket er 12,8 år i gennemsnit.

I alt har der gennem nu 52 år med DOF-Vestjylland været 59, som har involveret sig i bestyrelsesarbejdet i lokalafdelingen og når man ser ned over navnelisten og tænker på, at til jubilæumsfesten i 2022 deltog 28 af dem, inklusiv alle formænd gennem årene og 4 fra den første bestyrelse i 1972. Af de 59 som har været med i lokalafdelingens bestyrelse gennem årene er vist kun 5 faldet fra og af de resterende godt 50, så er langt de fleste stadig medlemmer og involveret i DOFs arbejde på forskellig vis, så man kan ikke lade være med at få den tanke, at fugle sagen og involvering i frivilligt arbejde kan noget, som både giver livet et supergodt indhold og efter min bedste vurdering jf. ovenstående også må være livsforlængende. 😊

Med disse ord et Stort Tak til jer alle for at deltage i lokalafdelingens arbejde for fugle og natur og som jeg før har skrevet, må håbet for et nyt år være, at det også bliver et godt fugle år.

Lars Holm Hansen

Formand

DOF Vestjylland
Dansk Ornitologisk Forening